ՏԱՐԻ ԹՒԻ 1701 22 Birinci Kânun 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 22 ԴԵԿՏ. 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	140 Ֆր.	250 Ֆր.
Ամերիկա	9 ֆոլար	15 ֆոլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի Խան Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Գերմանիա 62,000 զօրք կը դրկէ Զօր. Ֆրանկոյի ուժերուն

*ՄԱՏՐԻՏ 21.— Սանթանտէրի շրջանի կառավարական ուժերը հա- ն էպրէ, այն վայրը ուր կը գտնուի Պուրկոսի ելեկտրականու- ն հայթայթող գետեզու

ՈՎ Է ԱՆԳԼԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԹԷՆԼԻ ՊՕԼՏՈՒԻՆ

Շարունակութիւն կիրակի թիւէն եւ վերջ)

1921ին, Մ. Պոլտուին իր առաջին նախարարական պաշտօնը կատարեց, իբր տնտես. նախարար։ Սակայն դահլիճին մէջ ան նոյնքան լռակեաց մնաց որչափ խորհրդարանին մէջ։

Սակայն յաջորդ տարին էր որ իր ասպարէզին վճռական մէկ անկիւնադարձին վրայ գտնուեցաւ։ Լոյտ Ճորճի մասին զայնակցութիւնը կ'անջատուէր, Պահպանողական կուսակցութիւնը, վարչապետին զօրավիգ ըլլալու հարցին շուրջ երկուքի բաժնուած էր։ Պոնար Լօ և Պոլտուին հակառակ կարծիքէն էին և հերձուածողները ըմբոստութեան առաջնորդեցին։ Բաց ատի, Թուրքիոյ դէմ պատերազմի սպառնալիք ընելով, Լոյտ Ճորճ իր կացութիւնը եզականօրէն խոցելի դարձուցած էր։

Պահպանողականները, «Բարլիթըն Հօթէլ»ի մէջ հաւաքոյթ մը սարքեցին կացութիւնը քննելու համար։ Ցնցիչ ճառով մը Սթէնլի Պոլտուին հրաւիրեց կուսակցութիւնը, Լոյտ Ճորճի դէմ ընդդիմադիր քաղաքականութեան մը։ Պահպանողականներուն պաշտպանութիւնը քաշուեցաւ կառավարութենէն և այնուհետեւ, Լոյտ Ճորճ իշխանութենէ ինկաւ։ Այսպէսով, Սթէնլի Պոլտուին, որ 1923ին Անգլիոյ ամէնէն աննշան քաղաքական անձնաւորութիւններէն մէկն էր, յաջողեցաւ տապալել Լոյտ Ճորճը՝ բարոյական և մանաւանդ յուզումնալից կոչով մը։ — Կրիան յաղթեց նապաստակին — Վերսայլի խնդիրը փակուեցաւ։

Մ. Պոլտուին եզմտական նախարար կարգուեցաւ Պոնար Լոյի դահլիճին մէջ, որովհետեւ պահպանողականներու շարքերուն մէջ այս պաշտօնը վարելիք ուրիշ մարդ չկար, (Զէմպրլէյն, Զըրչիլ, Պիրքընհէտ և Սըր Բալֆըր Հօրն, կողմնակից եղած էին Լոյտ Ճորճի)։

Մ. Պոլտուին Ամերիկա գնաց, պարտքերու վճարման խնդրին շուրջ բանակցելու, և այնպիսի համաձայնութեան մը յանգեցաւ, որուն պայմանները ծայր ատիճան ծանր նկատուեցան Անգլիացիներու կողմէ։ Պոնար Լօ սոսկումով յայտարարեց որ համաձայնութիւնը ամբողջ սերունդի մը ապրելակերպին մակարդակը պիտի իջեցնէ Անգլիոյ մէջ։ Պոլտուին կարծեց թէ հրաժարելու ստիպողականութեան տակ պիտի գտնուի։ Սակայն, համաձայնագիրը սպասուած արդիւնքը չունեցաւ։ Քիչ յետոյ Պոնար Լօ, հիւանդութեան պատճառաւ հրաժարեցաւ, 1923ի սկիզբը, առանց իր տեղ մէկը թոյլատրելու։ Թեկնածուները երկու էին, արտաքին գործոց նախարար Լորտ Քըրզըն և Մ. Պոլտուին։ Թագաւորը Պոլտուինը ընտրեց, թէ անհատականն նախապատուութենէ մը մղուած և թէ ալ, աշխատաւորականները ընդդիմութեան ամէնէն բազմաթիւ տարրը եղած ըլլալուն, գրեթէ անկարելի էր վարչապետ ընտրել լորտ մը։

Պոլտուին վարչապետի պաշտօնը կը վարէ մեծ զգուշութեամբ չշտապելու թեամբ և խելքով։

Երբ, վարչապետ ըլլալու առաջին օրը, լրագրողները շրջապատեցին զինք ու շնորհաւորեցին, Պոլտուին ըսաւ անոնց.

— Շնորհաւորելու բնաւ պէտք չկայ։ Աւելի լաւ է աղօթեցէք ինձ համար...։

Ուշագրաւ է որ Պոլտուին միանգամ ընդ միշտ հրաժարած է պետական թոշակէ։ Ան իր կառավարական բոլոր պարտականութիւնները կը կատարէ բոլորովին ձրի։ Ճիշդ է, «Պոլտուին Լիմիթըտ» ընկերութիւնը կը ծաղկի, բայց այդ անվարձ ծառայութիւնը նուազ ժողովրդականութիւն ստեղծած չէ Պոլտուինի համար։

Այսօր Պոլտուին իր անհատական կեանքին մէջ, քիչերու հետ կը տ'սակցի։ Իր կինը, Լիւսի իր վրայ մեծ ազդեցութիւն կը բանեցնէ։ Գոնէ անգամ մը Ռոստէրմիր և Պիվրպրուք լորտերու մամուլին իր դէմ բացած բուռն պայքարին առթիւ։ Պոլտուին իր կնոջ նկարագրի զօրութեան կը պարտի, կուսակցութեան նախագահութենէն հրաժարած չըլլալը։

Պոլտուինի զուակը. Օլիվըր, պայքարող ընկերվարական մըն է և այս պարագան իր հօրը սիրտը կ'արիւնէ։

Վարչապետը ընդհանրապէս առանձինն կը ճաշէ և կ'ընթրէ։ Իր բարեկամներէն մեծամասնութիւնը կը բաղկանայ երիտասարդներէ, ինչպէս, Էնթընի Իտըն (արտաքին նախարար), Տըֆ Քուփըր (պատերազմ. նախարար), Ճաֆրի Լոյտ, իր նախկին խորհրդարանական քարտուղարը։ Պոլտուին իր բոլոր ճառերը գրի կ'առնէ։ Կ'ըսուի թէ երբեք թերթ չի կարդար, մարմնամարզ չըներ և շարունակաբար ծխամորճ կը գործածէ։

Մ. Պոլտուինի կարգ մը քննադատները կ'ը են թէ ան դանդաղ նկարագրի տէր է. ուրիշներ ալ զայն կը ներկայացնեն իբր խորամանկ։ Ատենէ մը ի վեր, իր քաղաքական հակառակորդները անոր կը վերագրեն կրաւորականութիւն մը։ Ճիշդ է որ բնականոն պարագաներու տակ և ընդհանրաբար, Մ. Պոլտուին ի յայտ կը բերէ զարմանալի պազարիւնութիւն։ Սակայն երբ տեսնէ թէ կացութիւնը կը պահանջէ, ան կ'ոչնչացնէ՝ — անշուշտ խօսքով — իր հակառակորդները։ Կը շարժի միայն այն պարագային երբ շարժարիթը արժէք մը կը ներկայացնէ։ Եւ երբ գործէ՝ անդիմադրելի է։

Ինչպէս վերը յիշեցինք, ան կ'ամբաստանուի իբր դանդաղ, սակայն իրեն համար երկար չտեւեց Սըր Ճոն Սայմընը «Ֆարին Օֆիս»էն հանել և անոր տեղ դնել Սամուէլ Հօրը։ Ան կ'ատէ ամբոխավարութիւնը, հակառակ անոր որ ինք ալ ամբոխավարի լաւ կարողութիւն ունի։

Մ. Պոլտուին յաճախ կը յայտարարէ թէ ինք հաշտարար ոգի ունի և կը նախընտրէ համաձայնութիւնը։ Սակայն իր մէջ եռացող Քուէյքըրի (կրօնական աղանդ մը) արիւնը, իրեն զոհել պիտի տար ամէն ինչ քան թէ սկզբունքէ մը չեղիլ։ Հազուագիպօրէն կը խոստանայ ո և է բան որուն գործադրութեան վստահ չէ։ Իր յաջողութեան ազդակներէն մէկն է այս։

Վարչապետը վերջին ծայր վեհանձն է։ Ան գաղթային նախարար նշանակեց Մալքոլմ Մաքտոնալտը, երբ անոր հայրը վարչապետի պաշտօնէն հրաժարեցաւ։ Աւելին ըլլալով ան ազնիւ է. ան երբեք չմիջամտեց Ռէյմզի Մաքտոնալտի իշխանութեան, ազգ. կառավարութեան սկզբնական շրջանին հակառակ անոր որ ինք էր իրական վարչապետը։

Մ. Պոլտուինի քաղաքական դաստղութիւնը շատ սուր է. ան էր որ ամէնէն առաջ հասկցաւ, Հիթլէրի իշխանութեան գլուխ գալուն եղերերգական հետեւանքները և իր մտածումը յայտնեց Երեսփ. ժողովին մէջ արտասանած իր մէկ ճառով, որուն մէջ խօսեցաւ պատմական դարձած բանաձեւ մը. «Անգլիոյ սահմանագլուխը Հռենոսն է»։

Ամէն բանէ աւելի ան ճարպիկ է։ Իր առաջին դահլիճը տարի մը չտեւեց։ Այդ ժամանակաշրջանին, դոյզն մեծամասնութիւն մը միայն ունենալով ան քննեց իր ուղին։ Մաքսային պաշտպանութեան հարցին մէջ, ան որոշեց կոչ մը ուղղել երկրին Սակայն Անգլիա, տակաւին հասունցած չէր մաքսային արգելքներ ու դրութեան և Պոլտուինի դահլիճը ստիպուեցաւ իր տեղը տալ Մաքտոնալտի առաջին աշխատաւորական դահլիճին։ Վերջինս նմանապէս տարի մը չտեւեց և տապալեցաւ Զինովիվի նշանաւոր նամակին հրապարակումով։

Պոլտուին վերադարձաւ իշխանութեան գլուխը ճնշիչ մեծամասնութեամբ մը։ Իր առաջին գործը եղաւ իր դահլիճին մէջ առնել 1924ի հերձուածողները։ Զըրչիլ. Պիրքընհնա և Զէմպրլէյնը։ Իշխանութեան գլուխ մնաց 1924էն մինչեւ 1929 և նոյն տարուան ընտրութիւններուն պարտուեցաւ։

1935ին, Մաքտոնալտի հրաժարումով. կրկին վարչապետ ըլլալով, համազգային տագնապին մէջ, Նոյեմբերին, յարոյց ընդհ. ընտրութիւն։ Ասիկա քաղաքական շատ ճարպիկ ժէսթ մըն էր, որովհետեւ բրիտանական ժողովուրդը մեծամասնութեամբ կը փափաքէր միանգամայն խաղաղասէր և զօրաւոր կառավարութիւն մը, որ տրամադիր ըլլայ Ժընէվի մէջ զօրավիգ ըլլալու հաւաքական ապահովութեան քաղաքականութեան։

Եզրակացնելով, չեշտենք Պոլտուինի ճարտասանական ձիրքը։ Հանդիսականներու խօսած ատեն գիտէ տեղւոյն յարմար ճշդօրէն պատշաճող գոյնը և զգացումները տալ։ Իր ճառերը կը յատկանշեն անգլ. աւանդութիւնը որ քաղաքականութիւնը կը միացնէ գրականութեան։

Մ. Պոլտուին յաճախ կը խօսի ռամկավարութեան պաշտօնին և առաքինութեանց վրայ։ Անգամ մը ան յայտարարեց. «Անգլիա, անգամ մըն այ չպիտի հպատակի երկրորդ Գրոմուէլի մը»։ Թերեւս միտքէն աւելցուց թէ ինք եթէ ընտրելու ըլլար, պիտի ընտրէր իր խառնուածքով պատեր։

(Ե.)

ԷՆՎԷՐ ՓԱՇԱ ԻՆՉՈՒ ԱՅՑԵԼԵՐ ԷՐ ԶԱՒԷՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

ԹԱԼԵԱԹ ՓԱՇԱ ԳԻՏԱԿՑՈՐԷՆ Ի ԳՈՐԾ ԴՐԱԾ Է ՏԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԷՆՔԸ

Նախկին «Թանին»ի ընդհ. պատերազմի շրջանի խմբագրապետ Մուհիտտին Պիրկէն, որ «Սոն Փոստա»ի մէջ սկսած է յօդուածաշարք մը գրել Իթթիհատի 10 տարուան գործունէութեան շրջի, հետեւեալը կը գրէ հայկ խնդրին, տարաձրութեան և անոր յաջորդող դէպքերու մասին.—

Հէմա պիտի սկսիմ գրեցածս գրել փափուկ խնդրի մը մասին, որ Թուրք ազգին դէմ խիստ դէշ հրատարակութեանց տեղի տուաւ։ Նոյնիսկ մեր զինակից երկիրներու ձախակողմեան մամուլին մէջ շատ բուռն հրատարակութիւններ եղան այդ առթիւ։

Այս մասին գ ելիքներս գուցէ ազգային կողմնակցութեան արգիւնք պիտի նկատուին ներկայիս ապրող Հայերու և այդ շրջանի պատմութեան հետ չհաղորդուող օտարներու կողմէ։ Բայց ես անկողմնակալ պիտի շարժիմ, ո՛չ թէ իբր Թուրք այլ որպէս մարդ գրելով։

Օր մը լուրեր հասան կառավարութեան ականջը թէ պիտի ապըստամբէին Հայերը։ Թալէաթ պէյ օր մը, կեդրոնին մէջ կ'ըսէր իր ընկերներուն.

«— Խիստ սրանեղութիւն պատճառող բան մը։ Այնպէս կը հասկցուի որ Հայերը դարձեալ հանդարտ չեն կենար։ Լուր կ'առնենք թէ ապստամբութիւն մը կը պատրաստեն Ռուսերէ զրդռուելով։ Պէտք է արթուն կենալ։ Աստուած տայ որ հայ քմիթէճիները փորձանք մը չհանեն մեր գլխուն, Ռուսերուն անսալով»։

Քանի մը օր վերջ Միտհաթ Շիւքրիւ կ'ըսէր ինծի.

— Պարզուեցաւ որ ապստամբութիւն կը պատրաստեն Հայերը։ Զեռք անցուած փլանները ցոյց կուտան որ ռուս յարձակումով մը պիտի սկսի ապստամբութիւնը և միաժամանակ պիտի պայթի երկրին ամէն կողմը։ Կատակ չի վերցներ գործը։ Բարեբախտաբար ժամանակին առնուած ըլլալով լուրը, պիտի կրնանք պէտք եղած կերպով շարժիլ։

Ռուսերը խիստ բարկացեր էին որ յարձակում մը գործած ենք Կովկասի մէջ և այնպէս կ'երեւի որ փոխադարձ յարձակում մը պիտի ընեն։ Երբ իրենք յարձակումի սկսէին, միւս կողմէ հայ քմիթէճիներն ալ շարժման մէջ դնելով, Թուրք բանակը ճակտէն թէ կռնակէն երկու սուրի մէջ առնելով, կարճ ժամանակի մէջ պիտի լրացնէին անոր գործը։ Պէտք էր զգոյշ ըլլալ և անհրաժեշտ միջոցները սկսան ձեռք առնուիլ։

Երբ մէկ կողմէ կ'ուժեղացուէր Կովկասի ճակատը և զինուորական ուժ կը ղրկուէր ապստամբութիւն ծածկելիք չրջանները, միւս կողմէ, Հայերը եռ կեցնելու համար այս շարժումէն, անմիջապէս չփուսիներու ձեռնարկուեցան Զաւէն Պատրիարքի և Դաշնակցութեան հետ։ Թալէաթ պէյ ամէն միջոցի կը դիմէր, ազաչելով, վախցնելով, խոստանալով։ Ես զինքը կը տեսնէի երբ կը տեսնուէր հայ երեսփոխաններուն հետ։

Նոյն օրերուն իմացայ թէ Էնվէր փաշա անձամբ այցելած էր Զաւէն Պատրիարքին, որ պատասխաներ էր իրեն թէ այսպիսի բանէ մը լուր չունի և թէ պէտք չէր հաւատալ այդ կարգի ըսի ըսաւներու, որոնք գրգռիչներու գործեր են։ Բայց և այնպէս աւելցուած էր ան, հայ կուսակցական շրջանակներու հետ չփման մէջ մտնելով, պիտի ջանար հանգնալ խնդիրը և անհրաժեշտ յորդորը տալ անոնց։

Թալէաթ պէյ նոյն օրերուն կ'ըսէր ինծի.

«Յատկապէս ղրկեցի Էնվէր փաշան, որովհետեւ տարբեր կ'ըլլար անոր ազդեցութիւնը։ Բայց չեմ ենթադրեր որ իր վրայ ազդած ըլլան առած պատասխանները»։

Երկու օր յետոյ հասկցուեցաւ որ իսկապէս ազդեցութիւն չունեցած, որովհետեւ, երկրորդ տեսակցութեան, Պատրիարքը պընդած է որ լոկ գրգռիչներու լուրեր են առնուած տեղեկութիւնները։

Սոսր վրայ Էնվէր փաշա ըսած է իրեն.

— Հայկ. անկախութիւն կ'ուզէ՞ք։ Մեծ Հայաստանի մը թագաւորութիւն կը փափաքի՞ք։ Ամէն ազգ իրեն համար կրնայ մեծ ապագայ մը ծրագրել։ Բայց ես ձեզի կը յանձնարարեմ հետեւեալը.

Սպա եղէք որ յաղթուինք։ Եթէ մենք յաղթուինք, կրնաք ընել ձեր ուզածը։ Բայց մենք ամէն գնով պիտի պաշտպանենք ինքզինքնիս։ Ո՛չ թէ մեր իրաւունքը, այլ պարտականութիւնն է ամենախիստ կերպով զսպել մեզ մեր կռնակէն զարնել ուզողները։ Զըլլայ թէ մեզի զարնէք, խիստ բուռն կ'ըլլայ փոխադարձութիւնը։

Հակառակ որ լուրջ էին այս խօսքերը, Պատրիարքը մտիկ չէ ըրած այս խօսքերը, և պատասխանելէ յետոյ թէ ի զուր կը մտահոգուի կառավարութիւնը, կրկնած հաւատարմական զգացումները։ Նոյնկերդը կը կրկնէին բոլոր շարերն ալ։

Նոյնը կ'ըսէր նաև Զոհրապ։

«Միթէ այնքան տխմա՞ր կարծէք Հայերը որ ինքզինքնիս զոհեն ցարութեան սեւ աչքերու համար»։

Վարդգէս ալ նոյնը կ'ըսէր։

Բայց կառավարութիւնը կասկածունէր և սկսած էր միջոցներ ձեռնարկել։

Եւ ահա սկսած էր ապստամբութիւնը և ահռելի լուրեր կը հասնէին Թուրքերու Ջարդի մասին։ Միջոց մը կտրեցաւ Վանայ և Սիւնեաց հետ հաղորդակցութիւնը և յետոյ լուր առնուեցաւ թէ շատ Թուրք Ջարդուած էին այդ տեղերուն մէջ։ Բարեբախտաբար սակայն, առնուած լուր առնուած ըլլալով, ձեռք առնուած միջոցներու շնորհիւ չարածուեցաւ ապստամբութիւնը կարելի եղաւ մարել տեղւոյն վրայ։

Յօդուածագիրը յայտնելէ յետոյ թէ Իթթիհատի մէջ երկու հոսանք կար տարաձրութեան օրէնքին դէմ ծաղրութեան մասին՝ խստութեան մեղմութեան կուսակիցներ, իրենց տարաձրութիւնը, կ'աւելցնէ անհրաժեշտ ուշադրութիւնը չէր դարձած, չորը թացէն զատելու համար։ Ան գլխաւորաբար կ'ուզէր քմիթէճիութեան ոգին ճզմել Հայերի մէջ։ Բայց այս ոգին այնքան տարածուած էր որ, շատ ալ գիտցուած չէր քմիթէճին և ոչ քմիթէճին զանազանել։

Մուհիտտին Պիրկէն յաջորդ յօդուածին մէջ կը շարունակէ.

Ամէն պարագայի, Թալէաթ փաշա գիտակցութեամբ գործադրեցաւ տարաձրութեան օրէնքը։ Ան տեսնելով կերպով արտայայտուեցաւ Ինծի Պերլինի մէջ —

«Ես գիտեմ թէ ինչ բրի։ Մենք կենաց պայքար մը էր մեր դէմ։ Այսօր Անատոլուի մէջ Թուրք չէր մնար եթէ յաղթուէինք։ Ես իմ պայքարս կատարեցի։ Պիտի գայ օր մը ուր Թուրքերը պիտի յիշատակեն անունս։ Բացի ինքս մէ, ոչ մէկը պատասխանատու։ Բնական է համաձայն էի ընկերներուս հետ երբ հրատարակեցի բէնքը։ Բայց իմ կողմէ ցոյց ուած է կիրարկուած խստութիւն։ Երբեք չեմ զղջար։ Միթէ այս խարտի մէջ ամէն մարդ իրաւունի ապրելու և միայն Թուրքն որ չունի»։

Ունիմ շատ մը հայ բարեկամներ որոնք հասկցած են այսօր որքան մեծ սխալ մըն էր Հայերու ապստամբութիւնը։ Կասկած չկայ թէ այսօր այլեւս Թուրքիոյ անկիւնաբարեկամ են բոլոր Թրքահայերը և կը գիտակցին թէ իրենց գոյութիւնը արդիւնք է իրենց «փոլիթիքաճի»ներուն դէշ գործունէութեան։ Իթթիհատը կ'ուզէր բարեկամ ըլլալ Հայերուն հետ, բայց «փոլիթիքաճի»ները չուզեցին մինչ մեծ յոյսեր ունէինք անոնց հետ համաձայնելու։ Սահմանադրութեան չրջանին։ Անոնք այժմ դարձուցած են այս «փոլիթիքաճի»ներէն, որովհետեւ շատ վնաս կրցին անոնց երեսէն։ Դեռ մինչեւ հիմա ասոնք Հայերու դէմ կը գործեն, Սուրիոյ թէ Կովկասի մէջ։

Զ. Մ. ՊՐԷՅՄ

ԵՐԵՔ ՍԻՐՏԵՐՈՒ ՊԱՅՔԱՐԸ

VIII

Եւ քրոջը սենեակը տանող սանդուխէն արագօրէն վեր ելաւ ձեռքերը գալարելով։

«Ատելի եմ ես, կը մրմնջէր Ինէզ յուսահատութեամբ։ Ստախօս մըն եմ և անարժան կերպով քրոջս դաւաճանեցի։ Կ'ատարեկիմ ընթացքէս և սակայն անհրաժեշտ էր. չէի կրնար հանդուրժել երկուքին ամուսնութեան և այս միութիւնը արգիլելու ուրիշ միջոց չունէի»։

Ակաթան դեռ խաղաղօրէն կը նիրհէր։ Ինէզ ծաղիկը տեղը դրաւ և ծռեցաւ քրոջը վրայ։

«Որքա՜ն խաղաղ է, խորհեցաւ քիչ մը արհամարհանքով, չի սիրեր զայն, յանցանք չունիմ, ինծի հետ աւելի երջանիկ պիտի ըլլայ։

Ցանկարծ Ակաթան աչքերը բացաւ և զարմացաւ քոյրը տեսնելով։

— Զիս արթնցնելո՞ւ եկած էք, հարցուց անուշ ժպիտով։ Օ՜, որքա՜ն ուշ է, սակայն ես շատ յոգնած էի և այնքան լաւ քնացած եմ. աղուոր երազներ տեսայ։

Յետոյ աչքին զարկաւ ծաղիկը— այդ օրն իսկ վերադարձնելիք ծաղիկը — և կարմրեցաւ, երջանիկ ու միանգամայն շփոթած։ Պիտի ուզէր շուտով ելլել, հագուիլ ու չէր ըմբռներ թէ ինչու Ինէզ այդպէս կը շաղակրատէր, հազարումէկ բանի մասին և Ակաթա մտիկ ընելով կը մոռնար որ ժամերը կը սահէին։

Ինէզ յայտնած էր թէ Ակաթան այնքան յոգնած էր որ թէյ առնելէ առաջ չպիտի կրնար ոտքի ելլել։ Զանգակը զարկաւ ու թէյ ապըսպրեց և անձամբ երկնցուց քրոջը։ Ակաթան ինչէ՞ն գիտնար որ Ինէզ հոն եկած էր բռնելու համար երկուսով մը կամ լուր մը զոր Ֆիլիբ կրնար յանկարծ ղրկել անոր։

Վերջապէս կէսօրէն քիչ առաջ, անիւներու ազմուկ մը լսուեցաւ. կառքը կայարան կը տանէր Լօրտը։ Վտանգը հեռացած էր։ Ակաթա զարմացաւ տեսնելով որ քոյրը յանկարծ դադրեցաւ շաղակրատելէ, ժպտուն դէմքը մթագնեցաւ սակայն աւելի եւս զարմացաւ երբ վարիջած ատեն ու սմբուլը կրծկալին, իմացաւ որ Ֆիլիբ ղրկակէն հեռացածէր ու Լոնտոն մեկնած, առանց յայտնի ըլլալու թէ երբ պիտի վերադառնար։

Ի՞նչ կը նշանակէր այս տարօրինակ վարմունքը, ինչո՞ւ Լօրտ Լին զինքը ջերմցը տարած և այդ ծաղիկը տուած էր իրեն պատասխանի սպասելով։

Ուրեմն իր սպասած պատասխանն ու ծաղիկը այնքա՞ն անկարեւոր էին, որ Լօրտը մեկնած էր առանց անոնց սպասելու, նոյնիսկ իր վարմունքը բացատրող լուր մըն ալ չղրկելով։

Ակաթա այս հարցումները անդադար կը կրկնէր. ի զուր կը մըտաբերէր ջերմոցին տեսարանը։ Ինքը ամենադոյզն ուշադրութիւն մը իսկ չէր ուշնցամուրիւն մը, ոչ մէկ ատեն մտքէն անցուցած էր թէ հրապուրիչ է ինք. և կրնայ ազդեցութիւն գործել։ Նոյնիսկ կը վարանէր հաւատալու թէ Լօրտը կը սիրէր զինք։ Խիստ բնական կը թուէր իրեն որ Լօրտը Ինէզը սիրէ։ Եւ սակայն պարահանդէսին ատեն, զի՞նքն էր որ մէկ կողմ տարած և իրե՛ն է որ ծաղիկը յանձնած էր։ Ի՞նչ պիտի ըսէր. ա՜, եթէ Էվբլին Լէյ վրայ հասած չըլլար, քանի մը վայրկեան ուշացած ըլլար։

«Գիտէք թէ ինչու ձեզ հոս բերի, ինչ որ պիտի ուզէի ըսել ձեզի», մրմնջած էր Լօրտը արագօրէն երբ ինք արագօրէն հեռացած էր Էվբլինի հետ։

Ո՛չ, ինք չէր գիտեր. մտիկ ըրած ատեն սարսուռ մը անցած էր մարմնէն և սիրտը այնքա՜ն ուժգնօրէն բաբախած էր որ խոր հրճուանք մը զինքը լեցուցած էր մտածելով թէ Լօրտը թերեւս զինքը կը սիրէր և այսպէս մէկուսի քաշելով, իր սէրը պիտի յայտնէր։ Եւ սակայն հիմա մեկնած էր առանց սպասելու որ ծաղիկը վերադարձնէ իրեն, առանց չքմեղանքի բառի մը կամ բացատրութեան մը։ Անտարակոյս ինք խաբուած էր, Լօրտը զինքը չէր սիրեր։

Ինէզ ուշադրութեամբ քննեց քրոջը դէմքը ամբողջ օրուայ ընթացքին. սովորականէն աւելի գունաթափ էր, նայուածքը տարտամ, անձկալից և հարցականով մը լի

— Լօրտ Լին ե՞րբ պիտի վերադառնայ, հարցուց Ակաթան տիկին Լինին։

— Ճշդիւ չեմ գիտեր, պատասխանեց տիկինը, այնքան ճապաղրանքով մեկնեցաւ որ ատեն չունեցաւ ինծի ըսելու։ Սեպտեմբերին Սկովտիա որսի երթալու խօսքեր մը կ'ընէր։

— Ուրեմն մինչեւ այդ ամիսը չպիտի՞ վերադառնայ, դիտել տուաւ Ակաթան դանդաղօրէն։

Այս վարմունքը մտքին մէջ չի սեղմուեր։

Ինէզ այս խօսակցութիւնը լուր էր և կը խորհէր.

«Կը սարսափիմ սուտերէն, որ կ'ընդվզեցնեն ու չրթունքներս չորցնեն, ամօթով կը լեցնեն զիս։ Արհամարհելի եմ և սակայն սուտ մ'ալ չխօսիմ, պէտք է թաղրութիւն մը ընեմ»։

Ինէզ տեսնելով իր քրոջ ապուշ հար, վշտահար ու չփոթած դէմքը ըմբռնեց թէ քոյրը գոհացնելի բացատրութիւն մը եթէ չտար անոր բերանը չդոցէր, անիկա առաջին առթիւ իսկ, Լօրտը վերադառնալուն պէս, անկէ բացատրութիւն պիտի պահանջէր։

(Շար.)

ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ ՉՊԻՏԻ ՓՈԽՈՒԻ

Իրաւասու շրջանակներու մէջ կը հերքուի «Սօն Փոսթ»ի այն լուրը թէ Կուսակալ Մուհիտտին Եզէկանի շրջանի ընդհ. քննիչ պիտի կարգուի և անոր պիտի յաջորդէ Անգարայի կուսակալ Նէվզատ։ Կուսակալ Մուհիտտին Իսթիւնտաղ այս առթիւ հետեւեալը յայտարարած է լրագրողներու.

— «Այս տեսակ զրոյցներ պարբերաբար շրջան կ'ընեն։ Եզէկանի քննչութեան օրինագիծը տակաւին օրէնք չէ դարձած։ Մէջտեղը դրական բան մը չկայ և հետեւաբար կանխահաս է այդ լուրը։ Բայց և այնպէս, աւելի բան մը չեմ գիտեր»։

ՀԱՑԻՆ ԽՆԴԻՐԸ

Քաղաքապետութեան ուշադրութիւնը գրաւած է ցորենին և աւիւրին գիները բարձրանալուն առթիւ. Իսթանպուլի կարգ մը թաղերուն մէջ հացի նուազութիւնը։ Քաղաքապետութեան տնտես. տնօրէնը՝ Ասըմ Սիւրէյեա ըրած է հետեւեալ յայտարարութիւնը.

Ցորենի և ալիւրի գիները կը բարձրանան։ Սակագինի յանձնաժողովը հրաւիրեցինք որ վաղը (այսօր) նիստ գումարէ։ Կրնայ ըլլալ որ հացին գինը 20 փարա աւելնայ։ Քաղաքապետութիւնը թոյլ չպիտի տայ որ հացի նուազութիւն ըլլայ։

ՎԻՆՏՍՕՐԻ ԴՈՒՔՍԸ ԳԱՐՆԱՆ ՊԻՏԻ ՄԻԱՆԱՅ ՏԻԿ. ՍԻՄՓՍԸՆԻ

ՔԱՆ 21.— Հէրման Ռօճէրս որ հիւր կը մնայ Տիկ. Սիմփսընի յայտարարեց լրագրողներուն որ Վինտսորի դուքսը և Տիկ. Սիմփսըն միայն գարնան պիտի տեսնեն զիրար։

ՊԱՊԸ ՄԱՀԱՄԵՐՁ

ՀՌՈՄ 21.— Պապը նոր կթռուած մը ունեցաւ։ Մասնագէտ բժիշկներ կանչուեցան անոր մնալուն վերաբ։ ժամը 17ին, երբ Պապը կորսնցուց իր գիտակցութիւնը։ Բոլոր արարողութիւնները յետաձգուեցան։ Պապը ամբողջ օրը անկողնոյ ծառայեց։

ՀԱԼԷՊԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Հալէպի Իսթանպուլի նահանգային տարեկան համաժողովը բացուեցաւ առջի առաւօտ կուսակցութեան կեդրոնին մէջ 63 պատուիրակներու մասնակցութեամբ։ Դիւանի ընտրութենէն յետոյ կարդացուեցաւ Հալէպի վարչութեան տարեկան տեղեկագիրը, որ ընդարձակ տեղեկութիւններ կուտար կատարուած գործերուն մասին։

Յետոյ Կուսակալ Մուհիտտին Իսթիւնտաղ ճառ մը խօսելով անգրագրաձաւ քաղաքին ջուրի և լոյսի պէտքին վրայ։ Ըսաւ որ Թէրքօզի ջուրը ժողովրդային աղքատ զանգուածներուն մատչելի դարձնելու համար որոշուած է ամսական 67,5 զրուշի փոխարէն ջուր տալ աղքատ ընտանիքներուն։ Քաղաքապետութիւնը պիտի հոգայ զետեղումի և ժամացոյցի ծախքը։

Գալով լուսաւորութեան, ներկայ 2000 փողոցային լամբարներուն պիտի աւելցուին 5000 հատ եւս և Իսթանպուլ պիտի դառնայ լոյսի քաղաք։

Համաժողովին յաջորդ նիստը վաղը տեղի պիտի ունենայ։

ԿԻՆԵՐՈՒ ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԾԵԾԿՈՒՈՒՔ

Ոչինչ խնդրէ մը առջի օր կռիւի կը բռնուին Լանկայի բնակիչներէն Տիկ. Ֆիլօրի աղջիկը ու մօրեղբօր աղջիկը։ Կռիւին կը մասնակցի նաև Տիկ. Ֆիլոր, որ կատաղութեան նոպայի մը դեռնէն սրածայր ապակի մը կը վերցնէ և կը մխէ միւսին փորը։ Ապակին այս վերջնոյն փորին մէջ կը կոտրի և մահաբեր վիճակի մէջ աղջիկը հիւանդանոց կը փոխադրուի։ Տիկ. Ֆիլօր ձերբակալուած է։ Խնդրոյն շուրջ քննութիւն կը կատարուի։

ԹԱԳՍԻՄի յիշատակարանին շուրջը գտնուող մօզայիքը ճաթռուած ըլլալով, առաջարկ եղած է որ մօզայիքի տեղ յախճապակի դրուի։ Առաջարկը կը քննուի։

ԼՈՒՐԵՐ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԳՈՒԼՈԵԱՆԻ ՃԱՌԸ

Խորհրդային նոր Սահմանադրութիւնը վաւերացնելու համար Մոսկուայի մէջ գումարուած Խորհուրդներու 8րդ արտակարգ համաժողովին կարեւոր ճառ մը արտասանելով Հայաստանի վարչապետ Ա. Գուլոեան, ըսած է ի մէջ այլոց.—

Մեր Խորհրդային Միութեան բոլոր ժողովուրդներու հետ այնպիսի խանդավառութեամբ Սթալինի Սահմանադրութեանը թեր կը քուէարկէ նաև հայ ժողովուրդը։

Մեծ Սահմանադրութեան վաւերացման օրերը կը զուգադիպին Հայաստանի խորհրդայնացման 16րդ տարեդարձին (Նոյ. 29)։

Սահմանադրութեան նախագիծը կը նախատեսէ Անդրկովկասեան համադաշնակցութեան ջնջումը ու Վրաստանի, Ատրպէյճանի և Հայաստանի անմիջական մուտքը Միութեան մէջ, որպէս միութենական հանրապետութիւններ։

Անդրկովկասեան դաշնակցութեան ջնջումը սակայն, մաղաչափ անգամ չի կրնար թուլացնել Անդրկովկասի ժողովուրդներու համագործակցութիւնը։

Համաժողովին կը հաւատամ որ Խ. Հայաստանը համբնթաց քալելով Խորհրդային Միութեան միւս հանրապետութիւններուն հետ պատուով կը կատարէ իր պարտաւորութիւնները և կը դառնայ Միութեան արժանաւոր հանրապետութիւն։

Հայաստանը Միութեան մէջ կը մտնէ որպէս ինքնիշխան հանրապետութիւն, կամաւորութեան հիման վրայ, անկախ ազգութիւններէն և ցեղական պատկանելիութիւնէն։

Վարչապետը այս ճառին մէջ յարձակած է նաև Ֆաշիսթներուն վրայ եւ վեր առած Դաշնակներու օրով Հայաստանի ներկայացուցած ողբալի կացութիւնը, զայն հակադրելով այժմու հսկայական վերելքին հետ՝ շինարարութեան թէ մշակութային մարզին մէջ։

*** Երեւանի մէջ մեռած է Հայաստանի մարզական շարժումի ղեկավարներէն Աշոտ Ալիքսանեան։ Յիշեալը կը վարէր Հայաստանի մարզական պիւրոյի նախագահի պաշտօնը։

*** Մոսկուայի մէջ մեծ գնահատութեան արժանացած է Հայաստանի պարողներու խումբը, որ մասնակցած է համամիութենական ֆէսթիվալին։ Յայտնի դերասաններ իրենց հիացումը յայտնած են հայկական պարերու մասին։ Ֆէսթիվալին ժիւրին ձայնաւոր սինէմայի համար նկարահանած է հայկական պարերը։

ԹՐՔԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐ ՊԱՐԻԻ ԱՆԹԵԼԷՆ

Իտալիոյ Պարի քաղաքին անթելը Յունվ. Հէն սկսեալ թրքական երեկոյթներ պիտի սարքէ ամէն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը, ժամը 18,30էն մինչեւ 19 (իտալական ժամ)։ Երեքշաբթի իրիկունները պիտի յատկացուին թրքական մշակոյթին և գրականութեան, հինգշաբթիները՝ երաժշտութեան, շաբաթ օրերը լուրեր պիտի տրուին թուրքևիտալական յարաբերութեանց մասին։

Զիրն տեղացած է Պուրսայի մէջ։

ՄԱՀ Մ. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆԻ

Կիրակի օր, կէսօրէ յետոյ ժամը 1ին, սրտի կաթուածի հետեւանքով յանկարծամահ եղած է Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհուրդի անդամներէն Պ. Միհրան Ալաճաճեան։ Հանգուցեալը առաւօտուն եկեղեցի կ'երթայ և ժամը 12ի առեւնները տուն կը վերադառնայ զուարթ տրամադրութեամբ։

Պ. Մ. Ալաճաճեան, վերջին տասնեակին, ազգային գնահատելի գործունէութիւն մը ունեցած է իբր Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհուրդի անդամ թէ Խնամատարութեան գանձապետ, և նոյնպէս, ամէն առթիւ սատարած է բարեգործական գործերու։ Իր անձնական ծախքովն էր որ չինեց Ֆէրիգիւղի եկեղեցիին խորհրդարանը, մեծ սրահով մը, որ թաղին հասոյթ մը կ'ապահովէ իբր ընդունելութեանց և հարսանիքներու հաւաքատեղի։

Հանգուցեալը միշտ փափաքը կը սնուցանէր, յաւերժացնելու համար իր յիշատակը, կարեւոր նուիրատուութիւն մը կատարել ազգին։ Արդէն, իր կենդանութեան ըրած կարեւոր օժանդակութիւնները, մեզի յոյս կը ներշնչեն թէ, իր մահէն յետոյ ալ պիտի կարենայ իրագործուիլ։

Յուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ վաղը, Զորեքշաբթի, ժամը 14ին, Ֆէրիգիւղի Ս. Վարդանանց եկեղեցիին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքի։

Պ. Գ. ԿԻԼԻՊԷՆԿԵԱՆ 200 ոսկի ղրկած է Սկիւտարի որբանոցին։

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

Ն. ՇԻՇԼԻ 2-1ՈՎ ՅԱՂԹԵՑ

ԱՌՆԱՎՈՒՏՔԷՕՅԻ

Կիրակի առաւօտ, Շէրէֆ սթատին մէջ, բաւական հոծ թիւով ներկաներու առջեւ տեղի ունեցաւ փոխ վրէժի մրցում մը՝ Ն. Շիշլիի և Արնաւուտքէօյի Ա. կազմերուն միջեւ։ Ս. կիսախաղին Ն. Շիշլի իրերայաջորդ երկու կօլեր նշանակեց, մինչ Արնաւուտքէօյ մէկ կօլ մը որ «օֆսայթ» էր։ Բ. կիսախաղին Ն. Շիշլի «փէնըլթիէ» մը չի կրցաւ օգտուիլ և արդիւնքը անփոփոխ մնալով Ն. Շիշլի 2—1ով յաղթական ելաւ։

Բ. կազմէն Բարսեղ ձախ հաֆ կը խաղար։ Ա. կիսախաղին, Հրաչի գէշ և Տիրանիկի անձնական խաղին պատճառաւ բազմաթիւ կօլի առիթներ փախան։ Յառաջապահներէն Սուլտուր, Զաւէն, Օննիկ լաւ էին։ Նոյնպէս շատ լաւ էին Ալպէռ, Եավրուեան, Նուպարիկ և Ֆէրուխան, որ Բ. կիսախաղին վիրաւորուելով դուրս ելաւ։ Տիրանիկ պէտք է զգուշանայ անձնական խաղ խաղալէ, գէշ ունակութիւն մը որ վերջին ատեններս մէջտեղ հանեց։ Հակառակ գերակշիռ խաղ մը ցոյց տալուն, Ն. Շիշլի աւելի լաւ արդիւնք մը պէտք էր ձեռք բերէր։

*** Բ. կազմերու մրցումին, Ն. Շիշլի որ տակը կազմ մը հանած էր, 0—2ով պարտուեցաւ։ Միթէ չե՞նք կրնար միօրինակ և զօրաւոր Բ. կազմ մը հանել. մինչդեռ ամէն անգամ ալ «ֆանթէզին» կը տիրապետէր։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

ՇԱՐԺԱՎԱՐ Դեղամի ինքնաշարժը Թէփէպաշէի մէջ կոխոտեց 9 տարեկան աղջիկ մը, որ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Շարժավարը ձերբակալուած է։

Այրի Տիկին Վերժին Մ. Ալաճաճեան, Տէր և Տիկին Ս. Ալաճաճեան, Տէր և Տիկին Յովհաննէս Եուվանեան, Այրի Տիկին Հնազանդ Գուլնտազճեան, Տէր և Տիկին Տիգրան Գուլնտազճեան, Տէր և Տիկին Վարդան Գուլնտազճեան, Տէր և Տիկին Հրանդ Ֆէնէրճեան, Այրի Տիկին Արաքսի Պիւլպիւլեան, Այրի Տիկին Շահնուր Խաչերեան, Տէր և Տիկին Յ. Այնաեան, Տէր և Տիկին Թ. Քէչիչեան, Տէր և Տիկին Յ. Թավուշճեան, ինչպէս նաեւ Ալաճաճեան, Գուլնտազճեան, Ազարեկեան, Թավուշճեան և Եազարեան ընտանիքները սրտի խորին կսկիծով կը ծանուցանեն յանկարծական և դառնաղէտ մահը իրենց յոյժ սիրեցեալ ամուսինին, եղբօր, քեռորդիին և ազգականին՝

ՏԻՒՐ ՄԻՀՐԱՆ ՍԼԱՃԱՃԵԱՆԻ

(Անդամ Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհրդոյ և նախկին գանձապետ Ազգ. Խնամատարութեան)

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Զորեքշաբթի, 23 Դեկտեմբեր, ժամը 14ին, Ֆէրիգիւղի Ս. Վարդանանց եկեղեցին ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար իր ընտանեկան մասնաւոր դամբարանին մէջ։

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

Ցաւակցութիւնք եկեղեցւոյ բակը։

Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհուրդը խորին ցաւով կը ծանուցանէ յանկարծական մահը Թաղին բարերար և իր յոյժ սիրեցեալ և բազմաչխատ պաշտօնակցին՝

ՏԻՒՐ ՄԻՀՐԱՆ ՍԼԱՃԱՃԵԱՆԻ

Յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, Զորեքշաբթի, 23 Դեկտ., ժամը 14ին, Ֆէրիգիւղի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյն մէջ։

Կը հրաւիրենք որ եկեղեցեաց հոգեւոր և պաշտօնական մարմինները նեսկայ գտնուին։

(ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՖԷՐԻԳԻՒՂԻ)

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Յուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակիւն։ 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասաւորութիւն,

Թէքքէ. Պալքօն Զըքմազ փողոց։

Հեռաձայն 44031։

Դագաղակիր օթոներ, 3 ոսկիէն սկսեալ։

ԷՐԿԱՆԻի պղնձահանքեր և ընկերութեան դրամագլուխը 4ուկէս միլիոն ոսկիի պիտի բարձրացուի, մէկուկէս միլիոնի յաւելումով.

ԵՐԱԺՇՏԱՆՈՑԻ ՆՈՒԱԳԱԽՕՒՄԲԻՆ

Բ. Նուագահանդէսը

տեղի կունենայ

Այսօր 22 Դեկտ., ժամը 21ին

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Ղեկավարութեամբ՝ Ճ. ԲԼԷՇԻՏԻ

Դաշնակ ՖՕՆ՝ ՇԹԱՑԻԷՐ

ԹԱՑ ԵՒ ՁՈՐ ԸՆՏԻՐ ՊՏՈՒՂՆԵՐՈՒ

Ամէնէն ճոխ մթերքը կը գտնուի

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ԳԱԼԵՕՆՃԻ ԳՈՒԼՈՒՔ

Թիւ 13.15

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ԷՔՕՆՕՄԻ

Նպարավաճառատան մէջ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40338

Զինաստանի դէպքերը

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄԸ ՄԿՍԱԻ

ՇԱՆԿՀԱՑ 21.— Զինական տեղեկատուութեան դիւանը ամէն վերապահութեամբ կը հաղորդէ որ կատաղի կռիւ մը հետեւանքով Նանքինի կառավարականները զրաւեցին Իվանսիէնը որ 75 քիլոմեթր հեռու է Ցիանֆուլէ։

Կառավարականները զինաթափ ըրած են ըմբոստ զօրավաշտ մը մինչ կառավարական օդանաւերը վերսկսած են Ցիանֆուլի ռմբակոծումը։

ՇԱՆԿՀԱՑ 21.— Զինաստանի դրամատան տնօրէն Թուսունկ օդանաւով Ցիանֆուլէ մեկնեցաւ Նանքին։

ՆԱՆՔԻՆ 21.— Դեռ զօրեղապէս կարելի է Զան Քայ Զէքի ազատագրումը, ինչպէս յայտարարեց Թուսունկ, որ վերադարձաւ Ցիանֆուլէ դր Շանք Սու Լիանկի հետ տեսակցեցաւ։

ՈՒՐ Է ԲԱՂԴԱԻՈՐՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱԴՐԱՎԱՅՐԸ

Ասիկա հաստատել առաջ, գիտցէք որ Կաղանդի ամենագեղեցիկ նուէրը օդանաւային վիճակահանութեան տոմսն է։

Պայմանաւ որ այդ տոմսը առնէք

ԲԱՂԴԱԻՈՐՆԵՐՈՒ ԿԻՇԷԷՆ

Ուրեմն բոլոր բաղդաւորները թող դիմեն բաղդաւորներու ժամադրավայրը

ՏՕՂՐՈՒԵՕԼ ԿԻՇԷԷՆ

Պէյօղլու Իսթիքլալ ճատտէսսի Զաղլաեան զբօսարանին քով թ.22ին

ՄԵՍՐՈՊ ՓԱՄՊՈՒԳՃԵԱՆ ԵՒ ՎԱՀԷ ՕՐԱԳԵԱՆԻ

ԹՕՔԱԹԼԸի

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ՄԱՍՆՃԻՂԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԱԾ

ԹՕՔԱԹԼԸ

Հանրածանօթ հաստատութեան Պէյօղլուի մասնաճիւղը վերաբացուած է

ՓԱԹԻՍԸՐԻԻ ԵՒ ՇԱՔԻՐ ՂԷՆԻ

սնաւոր խնամք տարուած է նոր կազմակերպութեամբ մը և օժանդակութեամբ Իսթանպուլի ամենակարող վարպետներու։

ՀԱՐՍՆԻՔԻ ԵՒ ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ

Ցանձնարարութիւններ մասնաւոր խնամքով կը կատարուին։ ՃԱՇԵԱՐԱՆի բաժինին մէջ համեղ կերակուրներ և ըմպելի։ ՓԱԼԱԼՍԳԲԱՑի ծանօթ երգչախումբը կը նուագէ ամէն իրիկուն։

ՍԱՓԱՐԻԱ (նախկին Էլիամպրա)

ՍԻՆԷՄԱՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

Ամերիկայի ծովային աքսէտմիին ուսանողներուն և սպաներուն կողմէ դարձուած զեղեցիկ ֆիլմ մը՝ ձօնուած երիտասարդութեան

ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ ԿՈՒԳԱՅ

որուն գլխաւոր դերակատարներն են

ՌԻՒՊԻ ՔԻԼԷՌ ԵՒ ԼԷՎԻՍ ՍԹՕՆ

Ցաւելուածաբար՝ Աթաթիւրքի պատմական ճառը, Հանրապարեգարձին առթիւ Անգարայի հսկայ տոպանցքը և Իսուրբրա Ը.ի գա'էն հրաժարումը ու Տիկ. Սիմփսընը

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

Եղանակին ամէնէն սիրուն ֆիլմը

ՕՐՈՒԱՅ ՄԱՐԴԸ

որ կը կազմէ ՄՕՌԻՍ ՇԵՎԱԼԻԷ և ԷԼՎԻՐԻ ՓՕՓԷՍՈՒՕի ամէնավերջին Փարիզեան յաջողութիւնը

Ցաւելուածաբար Ֆօքս-Փուռնալ, որ կը ներկայացուի Իսուբրա Ը.ի գահալքումը, նախկին թագաւորին Տիկ. Սիմփսընի հետ առաջին շփոթները, ամէնավերջին երեկոյեան նորոյթները և ն.։

ԹԻԻՐՔ սինէման

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

ԱՀԱՒԱՍԻԿ ԾՈՎԱՅԻՆՆԵՐԸ

ֆրանսերէն խօսուն

Դերակատարութեամբ՝ ՃԷՅՄՍ ԳԱԿՆԷՅԻ

եւ ՓԱՔ ՕՊՐԻԷՆԻ

ԱՅՍ ՕՐԵՐՍ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԷ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

1937Ի ՏԱՐԵԳԻՐՔԸ

Տարեգիրքը այս տարի համայնագիտական բովանդակութիւն մը ունի աննախընթաց ճոխութեամբ մը։

Ունի՝ վիճակագրական ու տեղեկատու բաժիններ Թուրքիոյ եւ Արտասահմանի մասին։

Գրական—գեղարուեստական,- բանասիրական, քննադատական, գիտական, իմաստասիրական, տընտեսագիտական եւայլն բաժիններ։

Կենսագրականներ անհետացող օտար եւ ազգային դէմքերու մասին։

400 էջ, մասնակցութեամբ հայ և օտար 70է աւելի ստորագրութիւններու եւ պատկերազարդ։

Ամէն մտաւորականի եւ ամէն հայու պիտանի հատոր մը։ Լաւագոյն կաղանդի նուէրը։ Գին 200 ղրշ.։

Կեդրոնատեղի Սթամպուլ, Զաքմաքճըլար, Պիւիւք—ենի խան թիւ 48-51- Դրասենեակ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։

'ՓԱՐԻԶ,

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Ազիքներու կանոնաւորքար ամէն պարպումը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Գիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, ազգային, մեծ տղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և Ֆասակար չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչայ, գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ է

Ամէն դեղարան կը գտնուի

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ԼՈՒՅՍ ԿԸ ՏԵՄՆԷ ՊՐԱԿ ԱՌ ՊՐԱԿ

Անգլիացի նշանաւոր գրագէտ,

ԱԿԱՔԱ ՔՐԻՍԹԻ

խորհրդաւոր տունը

Սիրային, խորհրդաւոր եւ խիստ հետաքրքրական վէպ մը, որ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մէջ մեծապէս գնահատուած է։ Առաջին պրպիին հետ պահանջեցէք նաեւ գրքին պատկերազարդ կողքը։

Դին 4 ղրուշ։

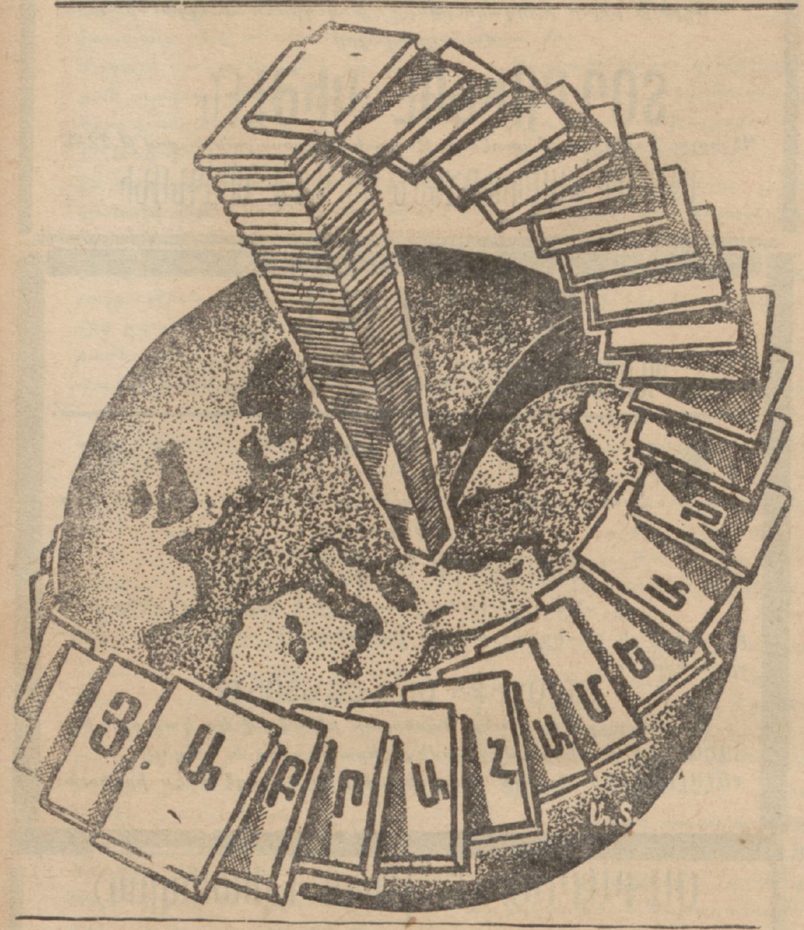

Օրօրօցէն գերեզման առողջ եւ ներմակ մնացած ակռաներ

Ակռայի խիստ գործածողները շատ մը փորձերէ յետոյ ինչո՞ւ միայն

Ռատիոլինի

որոշում կուտան

ՈՐ ՎԵՏԵՏԻ ՌԱԴԻՈԼՈՆԸ

1. Ակռաներու վրայ «Խարթ» գոյանալու նարգելք կ'ըլլայ։ Գրտնուածն ալ կը մաքրէ

2—Ակռաներու վրայի խաւը առանց գծելու և վնասելու կը մաքրէ և կը փայլեցնէ։

3. Բերնի միքրոպները 100 առ 100 բացարձակապէս կը մեռցնէ։

4. Լինտերը՝ կը խնամէ, անոնց հիւանդութեանց՝ արգելք կ'ըլլայ, բերնի հոտը՝ կ'անհետացնէ։

դուք ալ գործածեցէք

RADYOLiN

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ

ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

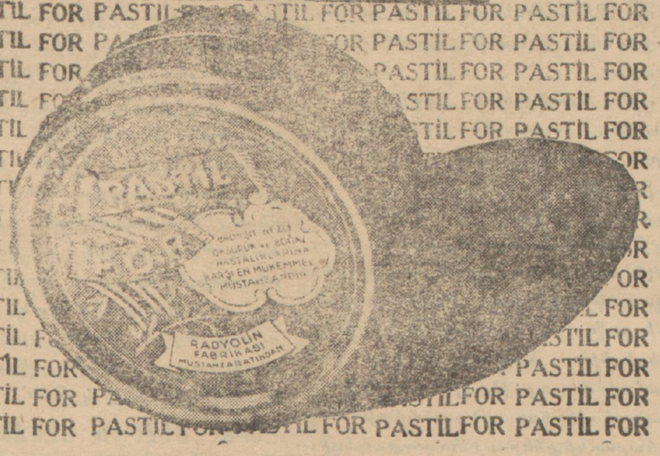

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Վաղը գիշերը ժամը 20.30ին

Պ ա պ ա

ՕՓԷՐԷՅԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՑՍ ԳԻՇԵՐ ժամը 20.30ին

Լէյլա վէ մէճնուն

ԿՈՒԻՓԻՆ

Մտած տունը ցաւ չիմանար

Գլխու ցաւի
Ակռայի ցաւի
Մանչերու ցաւի
Զիզերու ցաւի
Ցօղացաւի, հարբուխի և կոփի դէմ

ամէնաբաւ ֆորմիլ, ամէնաարագ աղդեցութիւն, ամէնէն կարուկ արդիւնք

Թիւպ մը ԿՈՒԻՓԻՆԸ ընտանիքի մը բոլոր անդամները կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ցաւերու և խիթերու դէմ։

GRiPiN

Ուշադիր եղէք անունին և պնդելով զայն պահանջեցէք

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՄԷՐԱՆՕ

Բշ., 21 Դեկտ., ժամը 12ին դէպի Իզմիր, Սելանիկ, Փիրէ, Նաֆոլի, Մարսիլիա, Ճենովա։

ԱՊՊԱԶԻԱ

Դշ., 23 Դեկտ., ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օտէսա։

ԱՍԻՐԻԱ

ԴՇ., 23 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Իզմիր, Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Եշ. 24 Դեկտ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ԳԱՄԲԻՏՕՃԼԻՕ

Եշ., 24 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրգազ Վառնա, Գոսթանցա։

ՍԱԿԱՐԱՆ

19 Դեկտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՌԺԷԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	96 75
1918 Ներքին փոխառութիւն	97.—
1933 փոխառ. Իւնիթիրք Ա.	22.57
» » » Բ.	21.25
» » » Գ.	21.35
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	41.30
» » Բ.	41.30
» » Դ.	42.60
Անատօլու Պօն	44 30
Անատօլու Բաժնեթուղթ	23.80
Սիման (Ասլան)	13,30
Թէրքոզ	11.—
Ռէժի	1.95
Թէլէֆօն	7.—
Թրամվայ	20.—
Պոմոնթի	9 60
Մինոթերի Իւնիօն	10.40
Պոլսոյ Քարափ	10.
Ֆրէտի Ֆօնսիէ (1903)	100.—
» »	96.
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Անգլիական (Սթերլին)	618.—
Ամերիկեան (Տոլար)	126 —
Թրքական ոսկի	988.—
Պանք Օթման	242.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	50.—
Ֆրանսական Թզթադրամ	117—
Իտալական »	125.—
Պելճիքական »	85.—
Ցունական » (Տրախ.)	23.—
Զուեիցերական »	575.—
Պուլկարական » (Լէվա)	23.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	66.—
Չեխոսլովաքիա » (Քուրոն)	80.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխսմարք)	26.—
Ռումանական » (Լէյ)	14.—
ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Լոնտոն	616.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.71
Փարիզ	17.10
Հռոմ	15.14.75
Պրիւքսէլ	4.71.38
Զուիցերիա	3.46.87
Սոֆիա	64.93
Պերլին	1.98.30
ՀԵՌԱԳԻՐ	
Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	105.15
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	21.48

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը։ Սիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆօն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրգ։

Orestes		22—25 Դեկտ.
Venus	»	19—21 Դեկտ.

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Orestes	Դեկտ. 14ին
Venus	Դեկտ. 19ին

Ամսթէրտամէն մօտաւուտ մեկնում

Sterla	Դեկտ. 9ին
Stella	Դեկտ. 23ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվերբուլ և Կըլասգօ։

Toyooko Maru	Դեկ. 18ին
Dakar »	Յվր. 18ին
Durhan »	Փետր. 18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'սանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Սիւտավէնտիկեար խան։

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՄԻՔԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իզաբօ Թագուհին

ԽԲ

ՍՈՍԿՈՒՄԻ ՄԱՐԴԸ

— Ա՛հ, ա՛հ, հասկցա՛յ, ըսաւ։

— Բայց, յարեց Պրանքայլօն, եթէ դաչոյններնիս հետերնիս չառնենք ինչո՛վ յարձակում պիտի գործենք։

Պրակայլ, որ նոյնպէս հասկցած էր խնդիրը, Պրանքայլօնի ցոյց տուաւ դիրք բռնած պահակները և ըսաւ.

— Ասոնք, մեզի փոխ պիտի տան ինչ որ պէտք ըլլայ։

— Ասո՞նք, ըսաւ Պրանքայլօն մատովը պահակապետին զինուորները ցոյց տալով։ Անոնց դաչոյնները պզտիկ են։

— Օ՛ն, քալեցէ՛ք, ըսաւ պահակապետը բիրտ ձայնով։ Ձեր նոր բնակարանին մէջ ժամանակ պիտի ունենաք միտքերնիդ բացատրելու։ Զար ստանա՛յ, Պրանքայլօ՛ն, խելօք կեցէք ձեր երկու ընկերներուն պէս։

Ասոր վրայ Պրանքայլօն ապչած, Պրակայլ տխուր և Պրիւքսայլ կատաղութենէն տժգունած հետեւեցան պահակապետին, որ զիրենք իջեցուց մինչեւ գետնայարկը, անկէց ալ ստորերկեան, ուր տխրամած նեղ նրբանցքի մը մէջ մտցուցին զիրենք, նրբանցքին ծայրը բացուեցաւ դուռ մը, որ վայրկեան մը վերջ կրկին գոցուեցաւ ճռնչելով։

— Շարունակեցէք ձեր վիճաբանութիւնները, գոչեց պահակապետը մեկնելով։ Ու եթէ արթնցնելով անհանգիստ ըրինք ձեզ, պատճառը ա՛յն է որ ձեր քարերը ա՛յնքան ծանր չեն եղած ջուրին տակը պահելու համար այն մարդը, զոր մնռած ցոյց տուիք ինծի պարկին մէջ։

— Ի՞նչ ըսել կ'ուզէ այս անպիտանը, հարցուց Պրանքայլօն տակաւին ապշած։

— Ըսել կ'ուզէ թէ մեր գործը կարգադրուած է, պատասխանեց Պրիւքսայլ։

— Այո՛։ Ասիկա ենթադրածէս աւելի ծանր է, աւելցուց Պրակայլ, ապա թէ ոչ մեզի չէին ձերբակալեր։

— Բայց, դիտել տուաւ Պրանքայլօն, ինչո՞ւ համար զնտանը կը դնեն մեզ։

— Ասիկա ըսին քեզ, ապո՛ւշ։ Այսինքն թէ քարերը շատ ծանր չէին։

— Զա՛ր սատանայ, ըսաւ Պրանքայլօն գլուխը քերելով, կը բաւէ որ երեք օր չբանտարկեն մեզ այստեղ, ինչպէս եղաւ վերջին անգամ երբ մօնսէնեղօռը մեզ պատժեց։

— Երեք օ՛ր, գոչեց Պրիւքսայլ քահ քահ խընդալով, վազը առատ ազատ արձակուինք։

— Լա՛ւ ուրեմն, ես կը քնանամ։

ՊՐԱՆՔԱՅՅՕՆ ՀՄՏԱՀՈԳՈՒԵՑԱԻ
ԳԼԽՈՒՆ ԳԱԼԻՔԻՆ ՄԱՍԻՆ

Ու Պրանքայլօն՝ առանց մտահոգուելու գլխուն գալիքին մասին երկնցաւ սալաքարերուն վրայ։ Վայրկեան մը վերջ կը խռկար։

Գալով Պրիւքսայլի և Պրակայլի, անոնք վերջին ծայր տժգունած էին։

Իրենց համար կասկած չկար թէ Պուոկօնեի դուքսը ապացոյց ձեռք բերած էր որ զինքը խաբած էին Բասավանի խնդրին մէջ, և թէ լուսածագին առօք փառօք պիտի կախուէին ապարանքին ետեւի բակին մէջ, ուր խիստ հիանալի կախազան մը կար։

— Ես չեմ զղջար, ըսաւ Պրիւսքայլ։

— Ի՞նչ բանի չես զղջար։

— Բասավանը չխեղդեցնուս։ Դո՞ւն։

Պրակայլ վերապահութիւն ցոյց տուաւ։

— Ասիկա անարդար է, ըսաւ։ Եթէ ազատուիմ, պիտի երթամ զիս խոտավանցնելու պատիւը ունեցող քահանային և փատահ եմ թէ անիկա ալ պիտի հաստատէ իմ գաղափարս։ Կը յուսամ թէ դուն ալ պիտի հաստատես, սիրելի Պրիւսքայլ։

— Տեսնենք ի՛նչ գաղափար է, ըսաւ Պրիւսքայլ անվստահութեամբ։

— Ահա՛ թէ ինչ. կ'ըսեմ թէ անարդար է որ ազատած մէկ մարդու համար երեք հոգի կախուին։ Կը հասկնա՞ս։

— Իմ անունս Պրանքայլօն չէ, թերեւս, մրմրաց Պրիւսքայլ հեգնելով անվստահ երեւոյթ մը առնելով։

(Շար.)